

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul central din 27 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Ieșeanu Vitalie XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 07.04.2017-27.11.2017;*
2. *Instanța de apel: 09.01.2018-15.05.2018;*
3. *Instanța de recurs: 23.07.2018-24.10.2018.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul central din 27 noiembrie 2017, Ieșeanu Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 157 Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei.

A fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 431 lei, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat, că Ieșeanu Vitalie la data de 03 ianuarie 2016, în jurul orelor 06⁰⁰, aflându-se în or. Cahul, str. M. Viteazul, în urma unui conflict iscat spontan între el și Gîrneț Alexandru, fără a-și da seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și fără a prevedea posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă, i-a aplicat lui Gîrneț Alexandru multiple lovituri cu pumnii în regiunea feței, de la care acesta a căzut. Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 37/D din 11 februarie 2016, lui Gîrneț Alexandru i-a fost cauzată vătămare corporală medie, ce condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 157 Cod penal - *vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de avocatul Bojenco Nicolae în numele inculpatului Ieșeanu Vitalie.

3.1. Procurorul, a solicitat casarea acesteia și rejudecare cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Ieșeanu Vitalie pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 Cod penal, să-i fie suspendată condiționat executarea pedepsei, cu stabilirea unui termen de probațiune de 1 an.

La fel, a solicitat și încasarea de la Ieșeanu Vitalie în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 1 431 lei.

În motivarea apelului a indicat ilegalitatea hotărârii pe motiv de blândețe a pedepsei, considerând că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, or, pedeapsa aplicată inculpatului sub formă de amendă nu-și va atinge scopul pedepsei penale, de corectare și reeducare a condamnatului.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat, inculpatul poate fi corectat doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probațiune.

Totodată, procurorul a considerat nefondată concluzia instanței privind respingerea solicitării acuzatorului de stat de încasare de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea raportului de constatare medico - legală nr. 24/D din 27.01.2016, raportului de expertiză medico - legală nr. 37/D din 11.02.2016 și raportului de expertiză judiciară nr. 350 din 23.02.2016, în total suma de 1 431 lei, menționând că acestea urmează a fi încasată din contul inculpatului în beneficiul statului, conform art.art.227-229 Cod de procedură penală.

3.2. Avocatul Bojenco Nicolae în numele inculpatului, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivare a menționat că, în cadrul urmăririi penale au fost admise mai multe încălcări grave, care nemijlocit duc la nulitatea actelor procedurale întocmite cu încălcarea normelor procedurii penale, fapt care a fost invocat încă la faza de urmărire penală cât și ulterior în ședința preliminară. Astfel, indicând că ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Gîrneț Alexandru a fost întocmită cu încălcarea prevederilor art. 255 Cod de procedură penală, ceea ce duce la nulitatea acestui act. La fel, a indicat că chiar dacă de către Gîrneț Alexandru a fost depusă cerere, aceasta nu a fost înregistrată în R1 sau R2 a IP Cahul, iar pe cazul dat urmărirea penală poate fi pornită doar în baza plângerii persoanei.

Mai mult ca atât, partea apărării a invocat, că probele administrate la caz nu confirmă vinovăția lui Ieșeanu Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, ci din contra demonstrează incontestabil nevinovăția acestuia, or, probele examinate vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate și în acest sens, a făcut referire la scrisoarea IP Cahul, care confirmă că în acțiunile lui Gîrneț Alexandru sunt indicii contravenției, însă nu poate fi tras la răspundere datorită expirării termenului de prescripție. Astfel, fiind constatat că, la 03.01.2016 anume Gîrneț Alexandru, care era în stare de ebrietate, a fost persoana agresivă și l-a agresat pe conducătorul taxiului, adică pe Ieșeanu Vitalie și nu invers. Starea de ebrietate a părții vătămate, fiind demonstrată

prin însăși declarațiile acestuia, a inculpatului Ieșeanu Vitalie, cât și a martorilor, care au fost audiați pe cauza penală.

De asemenea, a menționat și declarațiile unicului martor ocular, din care rezultă că Ieșeanu Vitalie a acționat din extremă necesitate, așa cum, acesta nu-și putea continua deplasarea fără a înlătura obstacolul.

La fel, a relatat și declarațiile părții vătămate Gîrneț Alexandru, care fiind audiat în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată a indicat că Ieșeanu Vitalie l-a împins și el a căzut pe spate și a simțit o durere, adică moment în care s-au fracturat ambele maleole, însă aceste declarații, în opinia apărării urmează a fi contrapuse cu raportul de expertiză ne. 350 din 23.03.2017, potrivit căruia se exclude producerea fracturii la cădere pe spate din poziție statică.

Prin urmare, reieșind din cele invocate supra, concluzia apelantului constă în nevinovăția lui Ieșeanu Vitalie în comiterea infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 mai 2018 a fost respins ca nefondat apelul declarat de acuzatorul de stat, iar apelul declarat de avocatul Bojenco Nicolae în numele inculpatului Ieșeanu Vitalie a fost admis, casată parțial hotărârea atacată, în partea stabilirii pedepsei penale și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatului Ieșeanu Vitalie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal i s-a stabilit pedeapsa cu amendă în mărime de 150 unități convenționale, echivalentul a 3000 lei, cu liberarea acestuia de pedeapsa stabilită, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Ieșeanu Vitalie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal.

Instanța de apel a indicat, că vinovăția inculpatului este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Așadar, alegațiile părții apărării și a inculpatului, precum că în acțiunile ultimului nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, totodată, făcând referire și la presupuse încălcări admise la urmărirea penală, instanța de apel le-a considerat nefondate, or, la caz, nu sunt aplicabile prevederile art. 251 Cod de procedură penală, care sunt invocate de partea apărării, deoarece toate acțiunile au fost efectuate de către organul de urmărire penală în corespundere cu normele procesual penale.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, a fost apreciată de către instanța de apel ca o alegere a poziției de apărare, ceea ce este un drept al acestuia. Totodată, menționând că, probele administrate la caz și cercetate suplimentar la examinarea

apelului, confirmă cu certitudine că, acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal.

5.1. Referitor la alegațiile procurorului privind blândețea pedepsei, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, verificând legalitatea pedepsei stabilite, a constatat că prima instanță corect a ajuns la concluzia aplicării unei pedepse sub formă de amendă, motivând că pedeapsa sub formă de închisoare este prea aspră și nu corespunde scopului prevăzut la art. 61 Cod penal, fiindcă în cadrul examinării prezentei cauze a fost stabilit că inculpatul a comis infracțiunea în rezultatul comportamentului părții vătămate, care era în stare de ebrietate.

Însă, instanța de apel a considerat că stabilirea pedepsei maxime sub formă de amendă fără a motiva acest lucru, nu este întemeiat, astfel că, ținând cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, a ajuns la concluzia că, urmează a fi aplicată amendă într-un quantum mai mic de plafonul maxim, care va fi o pedeapsă echitabilă și proporțională celor comise de inculpat.

Totodată, notificând prevederile art. 16 alin. (2) și 60 Cod penal, instanța de apel a conchis că inculpatul urmează a fi liberat de pedeapsa stabilită, pe temeiul expirării termenului de prescripție a răspunderii penale, deoarece de la data săvârșirii infracțiunii - 03 ianuarie 2016, și până la data pronunțării deciziei - 15 mai 2018 au trecut mai mult de 2 ani.

5.2. Instanța de apel a considerat nefondate și argumentele procurorului referitor la soluția primei instanțe de respingere a solicitării acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 431 lei, și notificând prevederile art.142 alin. (1), 143 Cod de procedură penală, precum și art. 2, art. 11 alin. (2) al Legii nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, a menționat că, din materialele dosarului reiese că, la 27.01.2016 a fost efectuat raportul de constatare medico - legală nr. 24/D, la 11.02.2016 cel de expertiză medico - legală nr. 37/D, la data de 12.10.2016 raportul de expertiză medico - legală nr. 376/D, iar la 23.02.2016 raportul de expertiză judiciară nr. 350 (Vol. I, f.d.16; 35; 124; 148-150), totodată, fiind specificat că solicitantul acestora a fost Inspectoratul de Poliție Cahul (Vol. I, f.d.15, 33, 120, 136-137).

Prin urmare, revine statului sarcina de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpatului, deci, nu poate fi pusă pe seama inculpatului încasarea cheltuielilor de judecată la suma de 1 431 lei pentru efectuarea expertizelor pe prezenta cauză penală, aceste cheltuieli fiind suportate în cadrul instrumentării cauzei penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului.

Totodată, instanța de apel a notat și faptul că prima instanță, concluzionând asupra necesității respingerii cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a pus accent pe prevederile legislației în vigoare la momentul dispunerii expertizelor.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 13 iunie 2018, este atacată, la 06 iulie 2018, cu recurs ordinar de către procuror, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, precum și a hotărârii primei instanțe, în partea cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea

de la inculpatul Ieșeanu Vitalie cu titlu de cheltuieli judiciare în sumă de 1431 lei pentru efectuarea expertizelor.

În motivare relevă că, în cadrul instrumentării cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli pentru efectuarea raporturilor de expertiză judiciară, ce urmează a fi încasată din contul inculpatului în beneficiul statului, conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, or, potrivit art. 143 alin. (2) din Codul de procedură penală plata pentru expertizele judiciare efectuate în cazurile obligatorii se face din contul bugetului de stat la momentul dispunerii și efectuării lor, iar la finisarea procesului penal se solicită restituirea acestor cheltuieli statului, de aceea aceste cheltuieli au fost suportate din cauza comiterii de către inculpați a infracțiunilor.

La fel, menționează că, instanța de apel, contrar prevederilor art.art.385 alin.(1) pct.14), 397 pct.5) Cod de procedură penală, în dispozitivul hotărârii adoptate nu s-a pronunțat asupra cheltuielilor judiciare.

Se asemenea, atrage atenția la unele hotărâri a instanțelor de judecată privind recuperare cheltuielilor de judecată suportate de către stat și totodată, subliniază că, Curtea de Apel Cahul prin decizia din 23.09.2015 în cauza nr. 05-1a-751-03062015, a admis solicitarea procurorului privind recuperarea cheltuielilor de judecată, iar în prezenta cauză aceeași instanță de apel respinge solicitarea procurorului la acest capitol. Astfel, nu sunt clare soluțiile contradictorii adoptate de instanțe în sensul dat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

7.1. Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră că sunt nefondate alegațiile acuzatorului de stat privind menținerea de către instanța de apel a hotărârii primei instanțe în ce privește respingerea cererii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul, că argumentele invocate de recurent au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Totodată, Colegiul penal consideră necesar de a notifica prevederile art. 227 Cod de procedură penală, potrivit cărora: alin. (1) cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Alin. (2) cheltuielile judiciare cuprind sumele: pct. 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților,

traducătorilor și asistenților procedurali; pct. 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; pct. 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; pct. 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; pct. 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Alin. (3) cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Astfel, norma citată supra prevede clar și evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile suportate la efectuarea expertizelor judiciare în speța dată, or, potrivit art.143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale.

Deci, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală și se compun din cheltuieli evidente și strict necesare, în vederea constatării faptei infracționale, însă nu constituie cheltuieli suplimentar suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanță, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecării cauzei.

Drept urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, or, potrivit art. 227 alin.(1), (3) și art. 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, în vederea demonstrării vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Mai mult ca atât, Colegiul penal subliniază că, instanța de apel și-a motivat soluția în acest sens, indicând că, prima instanță concluzionând necesitatea respingerii cererii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată a pus accent pe prevederile legislației în vigoare la momentul numirii și efectuării expertizelor, adică alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care expres prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat.

7.2. Cu referire la expunerea procurorului, precum că, anterior, Curtea de Apel Cahul pe un caz similar a statuat asupra încasării cheltuielilor de judecată de la inculpați, care în viziunea recurentului aceasta este o practică judiciară constantă, instanța de recurs ține să menționeze că, prin practică judiciară constantă urmează a se înțelege nu doar o decizie sau un caz individual, ci soluțiile care se desprind dintr-un ansamblu de hotărâri judecătorești pronunțate de instanțele judecătorești în care se întrevăd aceleași situații de drept.

7.3. În ce privește argumentul invocat de recurent, precum că dispozitivul deciziei adoptate de instanța de apel contravine prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14) și art. 397 pct. 5) din Codul de procedură penală, deoarece instanța nu s-a pronunțat asupra cheltuielilor judiciare, Colegiul penal reține că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins din motiv că prin decizia sa instanța de apel ținând cont de prevederile art. 415 alin. (2) din Codul de procedură penală, a casat sentința parțial,

doar în latura stabilirii pedepsei, celelalte dispoziții ale sentinței (inclusiv cele ce se referă la solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare) au fost menținute.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 mai 2018, în cauza penală în privința lui **Ieșeanu Vitalie XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **23 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor